

HƯỚNG DẪN GIẢI.

Bài 1

1. Ta có: $A(0; 0; 0)$, $A'(0; 0; a)$, $B(0; a; 0)$, $B'(0; a; a)$, $C(a; a; 0)$, $C'(a; a; a)$, $D(a; 0; 0)$, $D'(a; 0; a)$

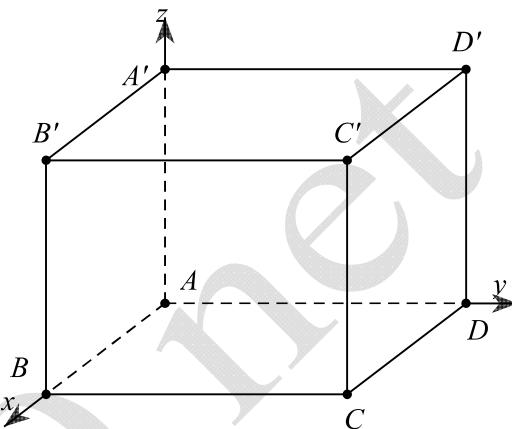
Ta có: $\overrightarrow{B'D'} = (a; -a; 0)$,

$\overrightarrow{A'B} = (0; a; -a)$, $\overrightarrow{BB'} = (0; 0; a)$,

Suy ra $[\overrightarrow{B'D'}, \overrightarrow{A'B}] = (a^2; a^2; a^2)$

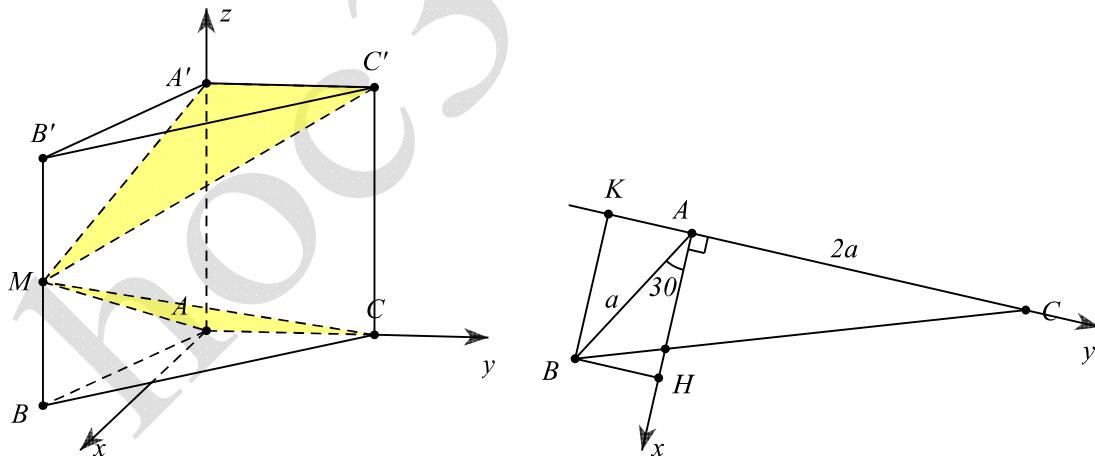
nên $[\overrightarrow{B'D'}, \overrightarrow{A'B}] \cdot \overrightarrow{BB'} = a^3 \neq 0$

Vậy ba vectơ $\overrightarrow{B'D'}$; $\overrightarrow{A'B}$, $\overrightarrow{BB'}$ không đồng phẳng hay $B'D'$ và $A'B$ chéo nhau.

$$d(B'D', A'B) = \frac{|[\overrightarrow{B'D'}, \overrightarrow{A'B}] \cdot \overrightarrow{BB'}|}{|\overrightarrow{B'D'}, \overrightarrow{A'B}|} = \frac{a^3}{\sqrt{a^4 + a^4 + a^4}} = \frac{a^3}{a^2\sqrt{3}} = \frac{a\sqrt{3}}{3}.$$

2. Đặt $AA' = 2x$, $x > 0$. Chọn hệ trục tọa độ như hình vẽ

Ta có $A(0; 0; 0)$, $C(0; 2a; 0)$, $A'(0; 0; 2x)$, $C'(0; 2a; 2x)$

Gọi H, K lần lượt là hình chiếu của B lên các trục Ox, Oy , suy ra

$$AH = AB \cdot \cos 30^\circ = \frac{a\sqrt{3}}{2}, \quad AK = BH = AB \cdot \sin 30^\circ = \frac{a}{2}$$

Do đó $B\left(\frac{a\sqrt{3}}{2}; -\frac{a}{2}; 0\right)$, $B'\left(\frac{a\sqrt{3}}{2}; -\frac{a}{2}; 2x\right)$, $M\left(\frac{a\sqrt{3}}{2}; -\frac{a}{2}; x\right)$

Ta có

$$\overrightarrow{AM} = \left(\frac{a\sqrt{3}}{2}; -\frac{a}{2}; x \right), \overrightarrow{AC} = (0; 2a; 0) \Rightarrow [\overrightarrow{AM}, \overrightarrow{AC}] = (-2ax; 0; a^2\sqrt{3})$$

$\Rightarrow \vec{n}_1 = (2x; 0; -a\sqrt{3})$ là VTPT của mặt phẳng (MAC)

$$\overrightarrow{A'M} = \left(\frac{a\sqrt{3}}{2}; -\frac{a}{2}; -x \right), \overrightarrow{A'C'} = (0; 2a; 0) \Rightarrow [\overrightarrow{A'M}, \overrightarrow{A'C'}] = (2ax; 0; a^2\sqrt{3})$$

$\Rightarrow \vec{n}_2 = (2x; 0; a\sqrt{3})$ là VTPT của mặt phẳng ($MA'C'$)

Vì $(MAC) \perp (MA'C')$ nên

$$\vec{n}_1 \cdot \vec{n}_2 = 0 \Leftrightarrow 4x^2 - 3a^2 = 0 \Rightarrow x = \frac{a\sqrt{3}}{2} \Rightarrow AA' = a\sqrt{3}$$

a) Thể tích khối lăng trụ $ABC.A'B'C'$ là:

$$V_{ABC.A'B'C'} = AA' \cdot S_{\Delta ABC} = a\sqrt{3} \cdot \frac{1}{2} a \cdot 2a \cdot \sin 120^\circ = \frac{3a^3}{2}$$

b) Ta có

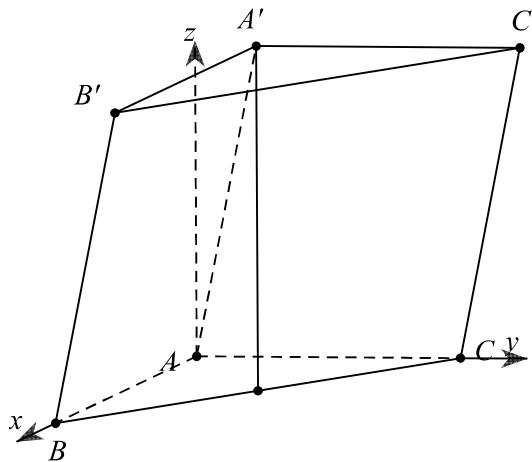
$$\overrightarrow{CC'} = (0; 0; a\sqrt{3}), \overrightarrow{BC} = \left(-\frac{a\sqrt{3}}{2}; \frac{5a}{2}; 0 \right) \Rightarrow [\overrightarrow{CC'}, \overrightarrow{BC}] = \left(-\frac{5a^2\sqrt{3}}{2}; -\frac{3a^2}{2}; 0 \right)$$

$\Rightarrow \vec{n}_3 = (5; \sqrt{3}; 0)$ là VTPT của mặt phẳng ($BCC'B'$)

Gọi α là góc giữa hai mặt phẳng (MAC) và ($BCC'B'$), ta có:

$$\cos \alpha = \frac{|\vec{n}_1 \cdot \vec{n}_3|}{|\vec{n}_1| \cdot |\vec{n}_3|} = \frac{5}{\sqrt{2} \cdot \sqrt{28}} = \frac{5\sqrt{14}}{28}.$$

3. Chọn hệ trục như hình vẽ. Gọi M là trung điểm đoạn BC

Ta có tọa độ các đỉnh là: $A(0; 0; 0)$, $B(a; 0; 0)$, $C(0; a\sqrt{3}; 0)$, $M\left(\frac{a}{2}; \frac{a\sqrt{3}}{2}; 0\right)$

Vì $AM = \frac{1}{2}BC = a \Rightarrow MA' = \sqrt{A'A^2 - AM^2} = a\sqrt{3}$,

suy ra $A'\left(\frac{a}{2}; \frac{a\sqrt{3}}{2}; a\sqrt{3}\right)$

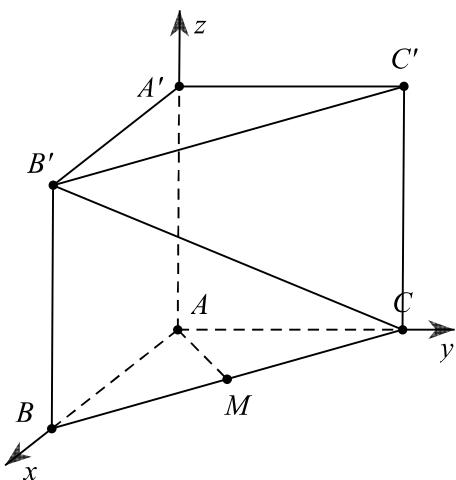
Vì $\overrightarrow{A'B'} = \overrightarrow{AB} \Rightarrow B'\left(\frac{3a}{2}; \frac{a\sqrt{3}}{2}; a\sqrt{3}\right)$, $\overrightarrow{A'C'} = \overrightarrow{AC} \Rightarrow C'\left(\frac{a}{2}; \frac{3a\sqrt{3}}{2}; a\sqrt{3}\right)$

Thể tích khối chóp $A'.ABC$: $V = \frac{1}{3}A'M.S_{\Delta ABC} = \frac{1}{3}.a\sqrt{3}.\frac{a^2\sqrt{3}}{4} = \frac{a^3}{4}$

Vì $\overrightarrow{AA'} = \left(\frac{a}{2}; \frac{a\sqrt{3}}{2}; a\sqrt{3}\right)$, $\overrightarrow{B'C'} = (-a; a\sqrt{3}; 0)$

suy ra $\cos(AA', B'C') = \frac{|\overrightarrow{AA'} \cdot \overrightarrow{B'C'}|}{AA' \cdot B'C'} = \frac{a^2}{2a \cdot 2a} = \frac{1}{4}$.

4. Chọn hệ trục tọa độ như hình vẽ

Tọa độ các đỉnh

là: $A(0; 0; 0)$, $B(a; 0; 0)$, $C(0; a; 0)$, $A'(0; 0; a\sqrt{2})$, $B'(a; 0; a\sqrt{2})$
 $C'(0; a; a\sqrt{2})$, $M\left(\frac{a}{2}; \frac{a}{2}; 0\right)$.

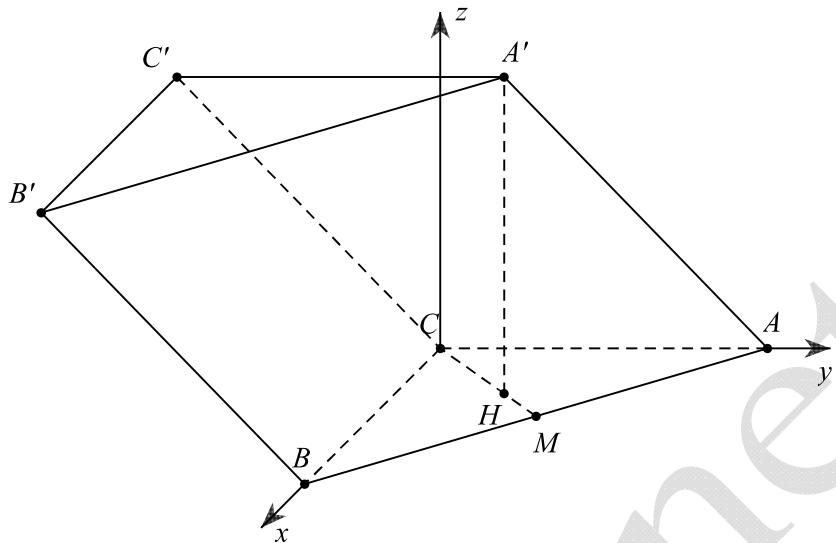
Thể tích khối lăng trụ: $V = AA' \cdot S_{\Delta ABC} = a\sqrt{2} \cdot \frac{a^2}{2} = \frac{a^3\sqrt{2}}{2}$.

Ta có: $\overrightarrow{AM} = \left(\frac{a}{2}; \frac{a}{2}; 0\right)$, $\overrightarrow{AC} = (0; a; 0)$, $\overrightarrow{B'C} = (-a; a; a\sqrt{2})$

Suy ra $[\overrightarrow{AM}, \overrightarrow{B'C}] = \left(\frac{a^2\sqrt{2}}{2}; -\frac{a^2\sqrt{2}}{2}; a^2\right) \Rightarrow [\overrightarrow{AM}, \overrightarrow{B'C}] \cdot \overrightarrow{AC} = -\frac{a^3\sqrt{2}}{2}$

Vậy $d(AM, B'C) = \frac{|[\overrightarrow{AM}, \overrightarrow{B'C}] \cdot \overrightarrow{AC}|}{\|[\overrightarrow{AM}, \overrightarrow{B'C}]\|} = \frac{a}{2}$

5. Chọn hệ trục tọa độ như hình vẽ

Gọi M, H lần lượt là trung điểm của BC và trọng tâm của tam giác ABC

Đặt $BC = x, SH = y; x, y > 0$ suy ra $AC = AB \cdot \cot 60^\circ = \frac{x}{\sqrt{3}}$. Tọa độ các đỉnh là:

$$C(0;0;0), B(x;0;0), A\left(0;\frac{x}{\sqrt{3}};0\right), H\left(\frac{x}{3};\frac{x}{3\sqrt{3}};0\right), B'\left(\frac{x}{3};\frac{x}{3\sqrt{3}};y\right)$$

Suy ra $\vec{BB'} = \left(-\frac{2x}{3}; \frac{x}{3\sqrt{3}}; y\right)$, $\vec{k} = (0; 0; 1)$ là VTPT của (ABC)

Theo đề bài ta có:

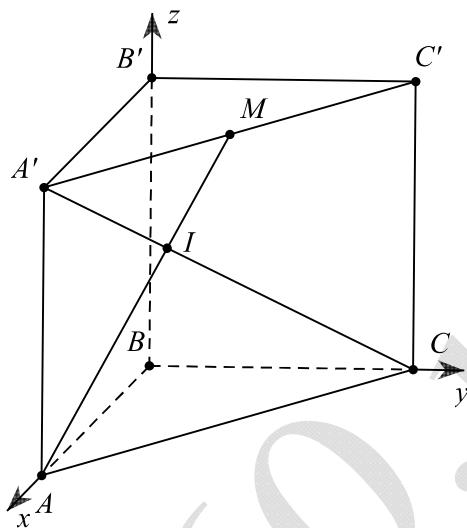
$$\begin{cases} \frac{|\vec{BB'} \cdot \vec{k}|}{|\vec{BB'}| \cdot |\vec{k}|} = \sin 60^\circ \\ |\vec{BB'}| = a \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} 2y = a \\ \sqrt{\frac{13}{27}x^2 + y^2} = a \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} y = \frac{a\sqrt{3}}{2} \\ x^2 = \frac{27a^2}{52} \end{cases}$$

$$\text{Suy ra } S_{\Delta ABC} = \frac{1}{2} CA \cdot CB = \frac{1}{2} x \cdot \frac{x}{\sqrt{3}} = \frac{x^2}{2\sqrt{3}} = \frac{81a^2}{104\sqrt{3}}$$

Vậy thể tích khối chóp $A' \cdot ABC$ là:

$$V_{A'ABC} = V_{B'ABC} = \frac{1}{3} y \cdot \frac{x^2}{2\sqrt{3}} = \frac{1}{3} \cdot \frac{\sqrt{3}a}{2} \cdot \frac{27a^2}{104\sqrt{3}} = \frac{9a^3}{208}.$$

6. Đặt $BC = x, x > 0$. Chọn hệ trục tọa độ như hình vẽ

Tọa độ các điểm là:

$$B(0; 0; 0), A(a; 0; 0), C(0; x; 0), B'(0; 2a; 0), A'(a; 0; 2a), C'(0; x; 2a)$$

$$\text{Suy ra } \overrightarrow{A'C} = (-a; x; -2a) \Rightarrow A'C^2 = a^2 + x^2 + (2a)^2 = (3a)^2 \Rightarrow x = 2a$$

$$\text{Trung điểm } M\left(\frac{a}{2}; a; 2a\right) \Rightarrow \overrightarrow{AM} = \left(-\frac{a}{2}; a; 2a\right)$$

$$\text{Phương trình } AM : \begin{cases} x = a - t \\ y = 2t \\ z = 4t \end{cases} \Rightarrow I(a - t; 2t; 4t) \Rightarrow \overrightarrow{AI} = (-t; 2t; 4t - 2a)$$

$$\text{Vì } I \in A'C \Rightarrow \frac{-t}{-a} = \frac{2t}{2a} = \frac{4t - 2a}{-2a} \Rightarrow t = \frac{a}{3} \Rightarrow I\left(\frac{2a}{3}; \frac{2a}{3}; \frac{4a}{3}\right)$$

Suy ra

$$\overrightarrow{BI} = \left(\frac{2a}{3}; \frac{2a}{3}; \frac{4a}{3}\right), \overrightarrow{CI} = \left(\frac{2a}{3}; -\frac{4a}{3}; \frac{4a}{3}\right) \Rightarrow [\overrightarrow{BI}, \overrightarrow{CI}] = \left(\frac{8a^2}{3}; 0; -\frac{4a^2}{3}\right)$$